

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії

Силабус навчальної дисципліни
«Критичні стани в неонатології»

Обсяг навчальної медицини	Загальна кількість годин на компоненту: 90 годин, 3,0 кредити.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра педіатрії. Вул. Віталія Нестеренка 3, Обласна дитяча клінічна лікарня. 9-ти поверховий будинок, 7 поверх.
Викладач (-і):	Аряєв М.Л. чл.-кор. НАМНУ, д.мед.н, професор, завідувач кафедри. Доценти. к.мед.н.: Сеньківська Л.І. Капліна Л.С., Бірюков В.С., Кравченко Т.Ю., Лотиш Н.Г., Папінко Р.М., Федін М.В., доктор філософії Усенко Д.В. Асистенти: к.м.н. Коропець В.П., Павлова В.В., Браткова Л.Б.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: 0679590334, завуч, Сеньківська Людмила Іванівна, Капліна Лариса Євгенівна, 0509707163. відповідальна за організаційно-виховну роботу на кафедрі, або по стаціонарному телефону кафедри 705 53 21 з лаборантом, Ольховська Вероніка Олександрівна. E-mail: pediatrics50@gmail.com Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного робочого дня Он-лайн - консультації: з 14.00 до 17.00 щодня, за виробничою потребою. Посилання на он-лайн консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - критичні стани в неонатології, зокрема патофізіологічні механізми їх розвитку, сучасні підходи до діагностики, інтенсивної терапії та реанімаційних заходів у новонароджених. Особлива увага приділяється профілактиці та післяреанімаційному веденню пацієнтів у неонатальному періоді.

Мета дисципліни: опанування здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти знань і формування елементів професійних компетентностей в галузі неонатології, удосконалення навичок та компетентностей, набутих при вивченні попередніх дисциплін.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Формування вмінь та навичок оцінки критичного стану доношених та недоношених новонароджених.
2. Формування вмінь та навичок догляду за хворими доношеними та недоношеними новонародженими в критичному стані.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії

3. Формування вмінь та навичок підготовки доношених та недоношених новонароджених дітей в критичному стані до лабораторних та інструментальних досліджень,
4. Формування вмінь та навичок надання невідкладної допомоги доношеним та недоношеним новонародженим дітям в критичному стані.
5. Формування вмінь та навичок застосування фармакологічних засобів доношеним та недоношеним новонародженим дітям в критичному стані.
6. Формування вмінь та навичок виконання медичних маніпуляцій доношеним та недоношеним новонародженим дітям в критичному стані

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні;

Знати.:

- Особливості догляду за доношеними і недоношеними новонародженими в критичному стані.
- Алгоритми надання невідкладної допомоги при дихальній недостатності та методи респіраторної підтримки при дихальних розладах у новонароджених дітей.
- Техніку проведення замінного переливання крові при гемолітичній хворобі новонародженої дитини.

Вміти:

- Здійснювати догляд за шкірою, слизовими оболонками, сечостатевидами органами у доношених та недоношених новонароджених дітей в критичному стані.
- Своєчасно виявити дихальні розлади у новонародженої дитини за шкалами Сільвермана-Андерсона, Довнеса.
- Своєчасно оцінювати жовтяничне забарвлення шкіри новонародженого за шкалою Крамера.
- Проводити клінічне обстеження доношених та недоношених новонароджених дітей в критичному стані за стандартними методиками.
- Здійснювати забір біологічного матеріалу у доношених та недоношених новонароджених дітей в критичному стані для лабораторних досліджень,
- Здійснювати підготовку доношених та недоношених новонароджених дітей в критичному стані для інструментальних досліджень.
- Виконувати медичні маніпуляції доношеним та недоношеним новонародженим дітям в критичному стані.
- Підтримувати санітарно-епідеміологічний режим відділення реанімації та інтенсивної терапії для новонароджених дітей та здійснювати інфекційний контроль для запобігання нозокоміальних інфекцій.
- Здійснювати годування доношених та недоношених новонароджених дітей в критичному стані (через зонд, з ложки, з чашки).
- Вести медичну документацію при поширених захворюваннях у новонароджених дітей.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій, практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Лекції.

Практичні заняття: бесіда, вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду пацієнта, відпрацювання навичок виконання маніпуляцій, рольові ігри, інструктаж та відпрацювання навичок на симуляційних муляжах та гібридному пацієнті, тренувальні вправи з догляду за доношеними та недоношеними новонародженими дітьми в критичному стані, дотриманням санітарно-епідемічного режиму відділення реанімації та

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії

інтенсивної терапії новонароджених дітей (робота в команді).

Самостійна робота: передбачає підготовку до кожного практичного заняття.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Гемолітична хвороба новонароджених (ГХН).

Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування. Методика проведення фототерапії новонародженим з ГХН. Догляд за дітьми з ГХН, контроль вигодовування, маси тіла, температури тіла. Забор крові для визначення загального білірубіну та його фракцій, трансаміназ, визначення погодинного приросту білірубіну. Показання до операції замінного переливання крові. Підготовка медичних інструментів, крові для операції замінного переливання крові на симуляційному обладнанні. Профілактика ГХН.

Тема 2. Респіраторний дистрес синдром (РДС) у недоношених новонароджених дітей.

Причини дихальних розладів у новонароджених дітей. Сурфактантна система легень у новонароджених. Патофізіологічні механізми порушення функції легень. Клініка. Визначення тяжкості порушення газообміну. Оцінка за шкалою Довнеса, Сільвермана – Андерсона та шкалою ВООЗ. Догляд за дітьми з респіраторним дистрес синдромом. Підготовка до ендотрахеального введення сурфактанту. Контроль частоти дихання, дихальних зусиль, режиму штучної вентиляції легень при РДС у недоношених новонароджених. Підготовка та проведення лабораторних досліджень (забор крові для біохімічного дослідження, газів крові), рентгенологічного дослідження органів грудної клітки. Лікування, методи респіраторної підтримки (штучна вентиляція легень, спонтанне дихання під постійним позитивним тиском). Дотримання санітарно-епідемічного режиму, профілактика нозокоміальних інфекцій. Засоби годування недоношених дітей з РДС (через зонд, з чашки). Стерилізація інструментів, пляшок для годування.

Тема 3. Синдром аспірації меконію.

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Лікування. Невідкладна допомога новонародженій дитині, народженій неактивною з меконіальними водами на симуляційному обладнанні. Догляд за новонародженими дітьми з синдромом аспірації меконію. Підготовка та проведення лабораторних досліджень (забор крові для біохімічного дослідження, газів крові), рентгенологічного дослідження органів грудної клітки. Лікування, методи респіраторної підтримки (штучна вентиляція легень, спонтанне дихання під постійним позитивним тиском). Киснева терапія, (через маску, ШВЛ) методи контролю, вимір сатурації кисню. Дотримання санітарно-епідемічного режиму, профілактика нозокоміальних інфекцій. Засоби годування недоношених дітей з РДС (через зонд, з чашки). Стерилізація інструментів, пляшок для годування.

Тема 4. Пневмонія новонароджених

Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика пневмонії новонароджених. Догляд за новонародженими дітьми з пневмонією. Невідкладна допомога новонародженій дитині з дихальною недостатністю обумовленою пневмонією. Підготовка та проведення лабораторних досліджень (забор крові для біохімічного дослідження, газів крові), рентгенологічного дослідження органів грудної клітки. Лікування, методи респіраторної підтримки (штучна вентиляція легень, спонтанне дихання під постійним позитивним тиском). Киснева терапія, (через маску, ШВЛ) методи контролю, вимір сатурації кисню. Дотримання санітарно-епідемічного режиму, профілактика нозокоміальних інфекцій. Засоби годування недоношених дітей з РДС (через зонд, з чашки). Стерилізація інструментів, пляшок для годування. Розрахунок та введення антибіотиків новонародженим дітям з пневмонією. Профілактика вентилятор-асоційованих пневмоній у новонароджених дітей.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії

Тема 5. Бронхолегенева дисплазія.

Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика. Догляд за новонародженими дітьми з бронхолегеневою дисплазією. Невідкладна допомога новонародженій дитині з дихальною недостатністю обумовленою бронхолегеневою дисплазією. Введення лікарських препаратів, розрахунок дози. Киснева терапія, (через маску, ШВЛ) методи контролю, вимір сатурації кисню. Засоби годування новонароджених дітей з бронхолегеневою дисплазією (через зонд, з чашки). Стерилізація інструментів, пляшек для годування. Розрахунок та введення антибіотиків новонародженим дітям. Лікування. Методи респіраторної підтримки (штучна вентиляція легень, спонтанне дихання під постійним позитивним тиском. Планування виписування дитини із стаціонару. Специфічна профілактика риносинцитіальної інфекції. Дотримання санітарно-епідемічного режиму, профілактика нозокоміальних інфекцій

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Основна:

1. Неонатологія: підручник: у 3 т. / [Т. К. Знаменська, Ю. Г. Антипкін, М. Л. Аряєв та ін.]; за ред. Т. К. Знаменської. – Львів: Видавець Марченко ТВ. 2020, Т1. 407 с; Т2 .455 с.; Т3. 379 с
2. Медсестринство в педіатрії: підручник / В.С. Тарасюк, Г.Г. Титаренко, І.В. Паламар та ін. за ред В.С. Тарасюка. ВСВ «Медицина», 2021.336с¶
3. Н.М. Касевич. Сестринська справа: підручник (ВНЗ І—ІІІ р. а.) / Н.М. Касевич, І.О. Петряшев, В.В. Сліпченко та ін.; за ред. В.І. Литвиненка. — 3-є вид., випр.- К. : Медицина, 2017. - 816 с.
4. Любовь Савка. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка / Любовь Савка, Людмила Разинкова, Елена Коцар.- К. : Медицина , 2018. - 600 с.
5. Касевич Н.М. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. І-ІІІ рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. – 7-е вид., випр. - К.: Медицина , 2017. - 424 с
6. Педіатрія Навчальний посібник у двох томах. М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, Н.Ю.Горностаєва [та інш.]; за ред. М.Л.Аряєва, Н.В.Котової. Одеса : ОНМедУ, 2014 Т.1. Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія. 155 с.
7. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В., електронне видання на комакт-диску. ОНМедУ. 2017.
8. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О. Зелинський [та інш.]; за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса : ОНМедУ. 2017. 280 с.

Додаткова:

1. Жовтяниці новонароджених дітей клінічна настанова, заснована на доказах. Міністерство охорони здоров'я України, Державне підприємство «ДЕРЖАВНИЙ ЕКСПЕРТНИЙ ЦЕНТР МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ, 2023 <https://www.dec.gov.ua/mtd/home>
2. Уніфікований клінічний протокол вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Ентеральне харчування недоношених немовлят», НАМНУ, Асоціація неонатологів України, Державний експертний центр МОЗ України, 2017. – 66 с.
3. Уніфікований клінічний протокол вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Респіраторний дистрес-синдром у передчасно народжених дітей», НАМНУ, Асоціація неонатологів України, Державний експертний центр МОЗ України, 2018. – 116 с.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії

4. **НОВИЙ КЛІНІЧНИЙ ПРОТОКОЛ** реанімаційної та післяреанімаційної допомоги новонародженим. Реанімація новонароджених. Поновлення настанови Американської кардіологічної асоціації щодо серцево-легеневої реанімації та невідкладної серцево-судинної допомоги 2015 року. Наказ МОЗ України № 1422 від 29 грудня 2016 року «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 28 вересня 2012 року № 751»

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, рольовій грі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду дитини підготовки до лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення, надає невідкладну допомогу.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, рольовій грі, демонструє практичні навички під час огляду новонародженої дитини та підготовки до лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, рольовій грі, демонструє практичні навички під час огляду дитини та підготовки до лабораторних та інструментальних досліджень, надає невідкладну допомогу, з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, рольовій грі, не демонструє практичні навички під час огляду новонародженої дитини та підготовки до лабораторних та інструментальних досліджень, не надає невідкладну допомогу.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до кожного практичного заняття.

1. Самостійне вивчення етіології, патогенезу, класифікації, клініки, діагностики, гемолітичної хвороби новонародженого.
2. Самостійне вивчення показань до замінного переливання крові. Розрахунок об'єму крові для переливання.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії

3. Самостійне вивчення етіології, патогенезу, клініки, діагностики та лікування РДС у новонароджених.
4. Самостійне вивчення техніки інтубації трахеї та введення сурфактанту
5. Самостійне вивчення етіології, патогенезу, клініки, діагностики та принципів лікування синдрому аспірації меконію у новонароджених.
6. Самостійне вивчення етіології, патогенезу, класифікації, клініки, діагностики пневмоній у новонароджених дітей.
7. Самостійне вивчення принципів лікування пневмоній у новонароджених дітей.
8. Самостійне вивчення етіології, патогенезу, класифікації, клініки, діагностики (рентгенологічна і лабораторна), та лікування бронхолегеневої дисплазії у новонароджених дітей.
9. Самостійне вивчення етіології дихальних розладів. Шкали Довнеса, Сільвермана – Андерсона та ВООЗ. Ступені тяжкості дихальних розладів.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії

Політика щодо відвідування та запізнень:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.